

Julkaisuvapaa 25.5. klo 11

Katajanokan Laituri - Kilpailutöiden kuvaukset

Beacon

Stora Enso muuttaa satamaan nousevaan majakkaan, jonka luoma uusi julkinen tila yhdistää Katajanokan entistä vahvemmin Eteläsatamaan.

Rakennuksessa on useita sisäänkäyntejä ja avoin pohjakerros. Näiden avulla se herättää eloon ympäröivät kadut ja helppopääsyiseksi muutetun rantakaistan luoden julkisen kohteen. Merenpuoleinen osa on suunniteltu tapahtumia varten ja samalla se vahvistaa luonnon monimuotoisuutta, ekosysteemipalveluja ja tulvankestävyyttä.

Matala profiili veden äärellä sulautuu kunnioittavasti olemassa olevaan satama-alueeseen. Kevyesti kaareutuva siluetti paljastaa rakennuksen sydämeen, Stora Enson toimistotilojen ja uuden hotellin kohtaamispaikkaan, istutetun metsän.

Metsä on aktiivisessa roolissa luomassa rakennukseen terveellistä ympäristöä. Se henkii ”Silmua” ja pohjoismaalaisten vahvaa yhteyttä metsiinsä.

Beacon on hiilineutraalin puurakentamisen taidonnäyte, jonka vakaa ristikkorakenne tekee rakennuksen ja sen tilojen käytöstä joustavaa koko sen elinkaaren ajan.

Syvästä luontoyhteydestä kumpuava sarja vihreitä tiloja, joiden vahvat identiteetit perustuvat sataman historiaan, saariston luontoon ja uusiutuviin materiaaleihin, tekee rakennuksesta osan Helsingin kaupunkia.

Juuret

Nimi JUURET viittaa tämän rakennuksen konseptiin monella tavalla. Rakennus perii Katajanokan historian, jossa punatiilinen satamatunnelma ja kaupungin keskustasta jatkuva valkoisuus kohtaavat.

Rakennus sulautuu kaupunkikudokseen merenpuoleisen selkeän ja puhtaan pystykuvansa ja kadunpuoleisen kaareutuvan julkisivunsa ansiosta. Rakennus on tehty kokonaan puusta, joka edustaa Stora Enson ydinliiketoimintaa ja juuria. Rakennuksen kahden osan välissä kasvaa aito pohjoismainen metsä. Tilassa on avattava lasikatto ja lasiset ikkunaluukut, joiden avulla siitä saadaan lämpimämpinä vuodenaikoina avoin ulkotila.

Ennennäkemättömän kriisin jälkeen maailma on oppinut, että rakennusten tulisi olla avoimempia eikä sulkea ihmisiä tiiviisiin laatikoihin. Metsä kannustaa rakennusta hengittämään ja kutsuu käyttäjiä laajentamaan toiminta-alueitaan toimistoihin sulkeutumisen sijaan.

Rantametsä

Rantametsä on kapea metsäkaistale veden rannalla. Tällaisissa metsissä on monipuolinen kasvisto ja eläimistö, joka muodostaa tärkeän osan alueen luonnon monimuotoisuudesta.

Rantametsä -ehdotuksessamme rakennus ilmaisee suomalaista mielenmaisemaa, sen metsiä ja puurakentamisen perinnettä, sulautuessaan saumattomasti historialliseen ja kansallisesti arvokkaaseen kaupunkimaisemaan. Rakennuksen ulkomuoto on arvokas, kuten sen ympäristökin. Samalla se vahvistaa Helsingin elävää kaupunkikulttuuria tärkeällä merenrantapaikalla.

Rakennus koostuu viidestä osasta, jotka on kerrostettu sekä pysty- että vaakasuorassa. Suunnittelussa heijastuvat sekä alueen arkkitehtuurin puhtaat, uusklassiset linjat että rakennuksen vieressä sijaitsevien historiallisten varistorakennusten julkisivut. Metsän henkeä luodaan valon leikin ja puisen julkisivun säleikön läpi näkyvän merimaiseman avulla.

Suunnitelmamme pyrkii korkeaan toiminnalliseen joustavuuteen, mukautettavuuteen ja tilankäytön tehokkuuteen. Toimistot voidaan muuttaa hotellihuoneiksi ja toisin päin suhteellisen helposti rakennuksen elinkaaren aikana, kilpailukutsun mukaisesti.

Spring

Vahvasti sijaintiinsa ja ympäristöönsä nojaava Spring katsoo tulevaisuuteen ja toimii esimerkkinä hiilineutraaliudesta, kestävästä kasvusta ja puurakentamisen mahdollisuuksista herkässä kaupunkiympäristössä. Samanaikaisesti urbaani ja luonnollinen rakennus on vahva ja seesteinen ulkopuolelta, ja sen sisäosat ja materiaalit henkivät suomalaisen metsän tiheää rauhaa. Sen arkkitehtuuri kunnioittaa ja ylentää ympäristöään jatkamalla ja toistamalla kaupungin kaavaa ja siluettia harmoniassa vanhan kanssa. Voimakkaan mutta avoimen ja kutsuvan olemuksensa ansiosta se herättää uudelleen henkiin ympäristönsä ja kaupungin ranta-alueen.

Spring edustaa kestävästä arkkitehtuuria sanan kaikissa merkityksissä: joustava rakenneratkaisu mahdollistaa useita eri käyttötapoja rakennuksen elinkaaren aikana, mukautettava tilaratkaisu ja hiilineutraalius yhdistyvät rakennuksen arvoja kunnioittavaan muotoon ja materiaalivalintoihin – tämä on aidosti ihmisläheistä arkkitehtuuria. Innovatiivinen ja luova Stora Enson standardoitujen massiivipuutuotteiden ja älykkäiden teknisten järjestelmien käyttö tekevät rakennuksesta hiilineutraalin rakentamisen malliesimerkin. Sen tilaratkaisut luovat mahdollisuuksia monipuoliselle ja joustavalle kanssakäymiselle ihmisten ja rakennuksen eri toimintojen välillä.

Kekseliäs ja innoittava Spring edustaa dynaamista ja modernia, mutta samalla ajatonta ja vakaata arkkitehtuuria. Se sopii ympäristöönsä ja parantaa sitä noudattaen luontoa kunnioittavia suunnitteluperiaatteita. Rakennus ja sen muodolliset ratkaisut luovat selkeän identiteetin, joka nousee yhtä lailla sen historiallisesta kaupunkikontekstista kuin pohjoisista metsistä ja luontosuhteesta. Springissä vahva ja ylpeä urbaani olemus kohtaa sateen jälkeisen metsän lämmön, tuoksun ja tunteen.

Zander

Ehdotuksen Zander arkkitehtuuri perustuu kolmen limittäisen toiminnon – toimiston, hotellin ja julkisten tilojen – väliseen dynamiikkaan. Ehdotus ei jaa toimintoja eri rakennuksiin tai osiin vaan yhdistää ne uudeksi tulkinnaksi kaupunkikorttelista, joka on Helsingin rakastetun kaupunkikeskustan tärkein raaka-aine.

Toiminnot on järjestetty katetun sisäpihan ympärille, joka luo aidosti uutta julkista tilaa kaupunkiin. Sisäpihan ympärille asettuneet toimisto- ja hotellitoiminnot ja yhteiset tilat määrittelevät korttelin, joka linjautuu jalkakäytävien mukaisesti ja noudattaa tarkasti

kaupunkikaavaa. Korttelissa on neljä maanpäällistä kerrosta, joiden ansiosta kerroskorkeutta on riittävästi varmistamaan joustavuuden tulevaisuudessa. Pääkonttoriosan mielenkiintoinen julkisivu suuntautuu kohti Kauppatoria, ja hotellilla on pienempi, veistoksellinen julkisivu meren puolella. Puun ja uusiutuvien materiaalien mittava käyttö yhdessä matalan energiankulutuksen kanssa tekevät hankkeesta vastuullisen ja kestävän.

Uusi aalto

Potentiaali ja vastuu, joka tulee mukana, kun istutetaan ensimmäistä siementä Katajanokan uuden kaupunkikehityksen metsään, inspiroi meitä monin tavoin. Haasteeksemme annettiin toimeksianto, joka oli paljon suurempi kuin vain rakennus. Siitä oli tultava arkkitehtuuria ja maisemaa, joka punoo yhteen Katajanokan historian kerrokset ja satamalaiturin uuden ja innostavan kehitysvision. Rakennuksen on oltava eheä nykytilassa toimivan sataman kumppanina, mutta samalla on pyrittävä joustavuuteen, jotta se toimii myös mahdollisessa tulevaisuudessa, jossa alue on kokonaan varattu jalankulkijoille.

Yksi ensimmäisistä huomaamistamme asioista Katajanokan historiallisella paikalla oli vahvat kulmat. 1900-luvulla tänne rakennettu Jugend/Art Nouveau -arkkitehtuuri jätti leimansa jokaiseen kulmaan. Viistosuuntia aktivoivat kadut nousevat yhtä tärkeään asemaan ja kulmat puhuttelevat kaupunkikuvaa dynaamisemmin. Vinolinjoilla voi myös luoda taskuja, joiden avulla kaupunki ja rakennus saa hengittää, sen sijaan että julkisivu seuraisi katua putkimaisesti. Tämän strategian avulla pystyimme ottamaan askeleen taaksepäin vanhasta tullirakennuksesta kunnianosoituksena menneisyydelle ja ratkaisemaan samalla haasteen, joka syntyi kahden kohteen sijoittamisesta viehättävälle lounaispuolen julkisivulle. Aktivoimalla viistosuunnat uusi pääkonttori ja hotelli pitivät kumpikin kiinni omista identiteeteistään kaupungin ja ilta-auringon suuntaan, mutta rakennus on silti arkkitehtuuriltaan yhtenäinen.

Suuntiin perustuva lähestymistapa loi jokaiselle julkisivulle syvennyksiä, millä oli useita myönteisiä vaikutuksia. Se maksimoi julkisivujen pituuden, jotta toivottu suunnitelma sai tilaa, mutta vielä tärkeämpänä se loi suunnittelultaan ja asenteeltaan erilaisia puistotaskuja rakennuksen jokaiselle sivulle. Rakenne näyttää siltä, kuin se seisoi keitaalla keskellä Katajanokan satamaa tuoden metsän ja saarten kasvillisuuden Helsingin keskustaan. Männyt ja koivut inhimillistävät rakennuksen skaalaa ja luovat pehmeitä varjoja kaupunkitilaan. Alueilla, joilla ei ole tarkoitus kävellä, kasvaa tyyppillistä suomalaista metsän aluskasvillisuutta, kun taas auringon puolella viettävä nurmi antaa tilaa istahtaa meren äärelle. Vähä ja monipuolinen kasvillisuus muuttaa kohteen ilmettä ja luo uuden standardin satamien kävelykatukehitykselle tulevaisuudessa.

Muoto viittaa useisiin aaltoihin reagoiden välittömään kaupunkiympäristöönsä. Eteläisellä julkisivulla aaltojen suurempi tiheys maksimoi julkisivualueen ja suojaa passiivisesti auringolta, kun taas pohjoinen julkisivu on suurempi ja avoimempi aalto, jossa on vähemmän pintaväreilyä. Pohjoisen puoleisessa lamellissa on sisääntuloaula ja suurin osa toimistotiloista. Suuret, avoimet ikkunat katsovat kohti kaupunkia ja Katajanokan historiallista keskustaa. Pohjoispuolella tarvitaan vähemmän viilennystä ja aurinkosuojausta. Sillä on kaunis visuaalinen yhteys vanhaan tullihuoneeseen, ja luoteiskulman sisääntuloaula on infrastruktuurin ja markkinoinnin näkökulmasta ihanteellinen.

Eteläpuoleisessa lamellissa sijaitsee hotelli. Suurin osa sen julkisivusta on etelää ja lounasta kohti, ja vieraat saavat nauttia huikeista maisemista. Julkisivu on vähemmän valoa läpäisevä, minkä ansiosta hotellihuoneet ovat käytännöllisiä mutta upeita lattiasta kattoon ulottuvine ikkunoineen. Tämä julkisivu on optimoitu siten, että se tarvitsee vähemmän

auringolta varjostusta. Pohdimme ensin passiivisia ympäristöstrategioita ja huomioimme aina mitä tiloja käytetään, miten ja milloin. Pohjakerroksen ravintola ja kahvila nousevat kohti lounasta ja ovat parhaimmillaan upeina, pitkinä kesäiltoina. Ne luovat ystävällisen katseen kohti sataman uusia kehitysvaiheita.

Muodon liike nostaa esiin joka kulman hyvin ihmisläheisellä tavalla ja yhdistää sisätilat visuaalisesti. Ravintola ja aula toivottavat tervetulleeksi, ja vastakkaiset kulmat luovat yhdellä puolella ainutlaatuisen kylpylän laajalla merinäköymällä ja toisella puolella antavat tilaa pysäköinnin sisäänkäynnille ja kuljetuspalveluille.

Aivan ylimpänä, 21 metriä merenpinnan yläpuolella kohoaa upea kattoterassi, joka laskeutuu alas kohti kattobaaria neljänteen kerrokseen vievän ulkohissin kautta. Katolta on 360 asteen panoraamanäkymä sisäsatamasta, ja se on upotettu ja katettu rantaniittykasvillisuudella, joka on tuotu kaupungin keskustan tuntumassa sijaitsevilta saarilta. 1500 neliömetrin aurinkovoimala on paitsi ulkomuodoltaan näyttävä, se myös tuottaa 1,4 miljoonaa kilowattituntia vuodessa. Katon keskiosassa on ilmanvaihdon ilmanotto- ja poistoaukko.

Rakennus polveilee Katajanokan uuden metsäpuiston keskellä, ja puisen julkisivun pystysuora hahmo tuo mieleen puunrungot, joiden välistä välkehtii heijastuva auringonvalo. Mikä voisikaan inspiroida paremmin kuin luonto, ja mikä ilmiö kiinnostavampi tutkittavaksi kuin aalto? Ääni on aaltoja, näkö on aaltoja, metsä on aaltoja – ja Stora Enson uuden pääkonttorin luomat aallot tekevät enemmän kuin aktivoivat kaupunkia uudella tavalla. Aalto tarjoaa näköaloja, reagoi auringonvaloon, suojaa tuulelta ja aktiivisen kaupunkisataman ääniltä.